

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 5, 2024

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:340](#) 08-03-2024

[Parket bij de Hoge Raad, ECLI:NL:PHR:2024:119](#) 02-02-2024

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:718](#) 30-01-2024

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:694](#) 04-03-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:1920](#) 26-02-2024

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:942](#) 21-02-2024

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2024:1470](#) 20-02-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:783](#) 16-02-2024

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2024:750](#) 15-02-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2024:1533](#) 25-01-2024

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:11559](#) 16-11-2023

RECHTSPRAAK

De rechtbank benoemt op verzoek van vader een bijzondere curator om de minderjarige te vertegenwoordigen in de strafrechtelijke procedure over de vermeende mishandeling door de stiefvader.

Feiten en omstandigheden

De partijen zijn met elkaar gehuwd geweest en hebben het gezamenlijk gezag over hun twee minderjarige kinderen. Sinds april 2022 zijn de minderjarigen onder toezicht gesteld en sinds januari 2023 is ook een machtiging verleend tot uithuisplaatsing van de minderjarigen bij de vader.

In verband met de vermeende mishandeling van de oudste minderjarige in februari 2022 door de nieuwe partner van de moeder, waarvan het openbaar ministerie de verdenkingen heeft geseponeerd, wenst de vader een artikel 12 Sv-procedure op te starten en bij gegrondverklaring van dit beklag in de strafzaak een vordering benadeelde partij in te dienen. De moeder weigert aan een dergelijke procedure mee te werken: zij wil niet dat een artikel 12 Sv-procedure wordt gestart jegens haar partner. Om een dergelijk klaagschrift op grond van artikel 12 Sv en een vordering namens de vader voor de minderjarige in te dienen dient een bijzondere curator aangewezen te worden die daarvoor in het belang van de minderjarige de toestemming verleent. Bij gebreke van deze toestemming riskeren de vader en de minderjarige een niet-ontvankelijkheidsverklaring. De vader verzoekt om een bijzondere curator ex artikel 1:250 BW te benoemen om de processuele belangen van de minderjarige te behartigen ten aanzien van een artikel 12 Sv-procedure en een eventueel daaropvolgende strafzaak en het daarbij indienen van een vordering benadeelde partij.

De moeder heeft daartegen als verweer gevoerd dat geen er enkel bewijs is voor de vermeende brandwonden van de minderjarige en dat de vader de minderjarigen gebruikt om de nieuwe relatie te eindigen. Door de beschuldigingen van de vader wordt de moeder reeds veroordeeld door haar omgeving en zijn de minderjarigen van haar afgepakt. Indien de rechtbank toch aanleiding ziet om een bijzondere curator te benoemen, moet die volgens moeder worden benoemd voor alle aangelegenheden betreffende de minderjarige en niet alleen voor de artikel 12 Sv-procedure.

De gecertificeerde instelling heeft ter zitting naar voren gebracht dat de onderzoekers tot verschillende conclusies zijn gekomen ten aanzien van de vermeende mishandeling. Wel heeft de hulpverlening gezien dat de minderjarige na het incident een tijd angstig is geweest en bang is geweest voor de partner van de moeder.

Beoordeling en motivering

Gebleken is dat zich in deze procedure met betrekking tot de minderjarige een belangenstrijd in de zin van artikel 1:250 BW voordoet: de vader wil namens de minderjarige een artikel 12 Sv-procedure opstarten en bij gegrondverklaring een vordering benadeelde partij in het strafproces indienen, de moeder is het hier niet mee eens. De kinderrechter acht het dan ook in het belang van de minderjarige dat een bijzondere curator haar belangen in de strafrechtelijke procedure tegen de partner van de moeder behartigt. De bijzondere curator dient te onderzoeken of het belang van de minderjarige gediend is met een indiening van een artikel 12 Sv-procedure en/of vordering benadeelde partij in de strafprocedure tegen de partner van de moeder, en zo ja, daaraan uitvoering te geven, en eventuele bijkomende handelingen rondom de strafprocedure voor de minderjarige te verrichten.

Conclusie

De kinderrechter benoemt een bijzondere curator voor de minderjarige.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2023:11559

Zaaknummer: C/15/339900 / FA RK 23-2295

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toepassing Syrisch recht op geschil rondom de betaling van de bruidsgave na echtscheiding in Nederland.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben beide de Syrische nationaliteit en zijn in 2017 met elkaar gehuwd buiten gemeenschap van goederen in Jordanië. Beide partijen hebben hun hoofdverblijfplaats in Nederland, nadat de vrouw asiel heeft aangevraagd en verkregen en de man vervolgens naar Nederland is gekomen in het kader van gezinshereniging. In 2022 is bij beschikking van de rechtbank Noord-Holland de echtscheiding tussen partijen uitgesproken.

Het geschil ziet op de bruidsgave en een aantal gouden sieraden. De vrouw vordert dat de man (het onbetaalde deel) van de bruidsgave aan haar betaalt, die is overeengekomen toen partijen trouwden. In de huwelijksakte staat dat er achteraf 5000 Jordaanse Dinar dient te worden betaald door de man. Dit heeft hij nog niet gedaan, waardoor de vrouw dit van de man vordert. Daarnaast vordert de vrouw afgifte door de man van haar gouden sieraden die zij aan hem in bewaring heeft gegeven. De man voert verweer en concludeert tot afwijzing van de vorderingen.

Beoordeling en motivering

De rechtbank stelt zich bevoegd van de vorderingen kennis te nemen en de rechtsmacht wordt door partijen ook niet betwist.

De bruidsgave is een rechtsfiguur in het islamitische recht en is niet te vergelijken met een Nederlandse rechtsfiguur. Het is een overeenkomst met een geheel eigen karakter. Daarom wordt doorgaans aangenomen dat een bruidsgave gekwalificeerd moet worden als een aanspraak *sui generis* waarop het recht wordt toegepast van het land waar de overeenkomst is gesloten. In dit geval is de bruidsgave overeengekomen tijdens een huwelijk in Jordanië, waar geldt dat Syrisch recht van toepassing is bij vreemdelingen die in Jordanië zijn gehuwd en die beiden de Syrische nationaliteit hebben. Tussen partijen is ook niet in geschil dat Syrisch recht van toepassing is.

Met betrekking tot de bruidsgave faalt het verweer van de man dat de huwelijksakte vals of vervalt zou zijn. De huwelijksakte is in het kader van het verzoek tot gezinshereniging nader onderzocht en de IND heeft niet vastgesteld dat het document vals is. Nu de man ook geen stukken heeft overgelegd waar het tegendeel uit blijkt, zal de rechtbank ook van de echtheid van deze akte uitgaan. Temeer omdat de man de echtheid niet eerder heeft betwist, ook niet in de echtscheidingsprocedure toen er expliciet naar is verwezen door de vrouw.

Het verweer van de man dat de vrouw op basis van Syrisch recht geen aanspraak meer kan maken op de bruidsgave omdat zij de echtscheiding heeft aangevraagd wordt vervolgens behandeld door de rechtbank. Het Syrisch recht kent drie soorten echtscheidingen: (i) een t $\ddot{a}$ laq-scheiding is een eenzijdige verstoting door de man van de vrouw, (ii) een mukhala $\acute{a}$ -scheiding waarbij partijen afspraken maken over de financiële afwikkeling van de echtscheiding en een echtscheidingsovereenkomst opstellen (de bruidsschat is niet het onderwerp van die overeenkomst en alle aanspraken daarop komen te vervallen), en (iii) een tafriq-scheiding waarbij de rechter de scheiding vaststelt. Beide echtelieden hebben het recht om een tafriq-scheiding aan te vragen vanwege bijvoorbeeld duurzame ontwrichting. De aanspraken op de bruidsgave komen in dat geval niet van rechtswege te vervallen en de rechter bepaalt de financiële afwikkeling. Aangezien op de echtscheiding Nederlands recht van toepassing is, is geen sprake geweest van een van bovengenoemde echtscheidingsvormen. Daarom zal moeten worden bekeken bij welke echtscheidingsvorm de echtscheiding het meeste aansluit. De rechtbank stelt vast dat de uitgesproken echtscheiding het meest aansluit bij een tafriq-scheiding. Dit betekent derhalve dat het aan de rechter is om de financiële afwikkeling vast te stellen. De rechtbank volgt de man niet in zijn stelling dat de vrouw afstand heeft gedaan van haar financiële rechten. De echtscheiding is niet enkel op haar verzoek uitgesproken, maar mede op het zelfstandig verzoek van de man. Partijen hebben weliswaar niet bij gezamenlijk verzoek, maar wel eensluidend verzocht de echtscheiding uit te

spreken. De rechtbank ziet dan ook geen aanleiding om aan te nemen dat de vrouw afstand heeft gedaan van haar financiële rechten. De rechtbank wijst dan ook de vordering van de vrouw tot betaling van een bedrag ter zake de bruidsgave toe.

Ten aanzien van de sieraden is de rechtbank van oordeel dat de vrouw, in het licht van het gemotiveerde verweer van de man, onvoldoende heeft onderbouwd dat zij de sieraden aan de man in bewaring heeft gegeven en de man deze in zijn bezit heeft. De rechtbank wijst deze vordering af.

Conclusie

De rechtbank veroordeelt de man om aan de vrouw een bedrag te betalen ter zake de

bruidsgave en wijst het meer of ander gevorderde af.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 26-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:1920

Zaaknummer: C/15/340133 / HA ZA 23-312

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De vrouw is zonder toestemming van de man met de minderjarige verhuisd. De voorzieningenrechter oordeelt dat verhuizing onrechtmatig is en bepaalt dat de minderjarige aan man wordt toevertrouwd in afwachting van de door de vrouw gestarte bodemprocedure. Dwangsommen afgewezen.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben samen een kind. De man heeft het kind erkend en de partijen hebben samen gezag over het kind. Het kind woont bij de vrouw. Na het verbreken van de relatie hebben partijen in april 2023 een ouderschapsplan opgesteld, waarin is opgenomen dat partijen belangrijke beslissingen, zoals een verhuizing, samen maken. In juni is de vrouw verhuisd naar een appartement in de woonplaats van de man. In oktober is de vrouw verhuisd naar een woning die zij met haar nieuwe partner heeft gekocht.

In een kort geding vordert de man de vrouw te gebieden om terug te verhuizen naar de woonplaats van de man of na overleg met en akkoord van de man naar een woning in een plaats zoals overeengekomen in het ouderschapsplan. Indien de vrouw dit weigert, vordert de man dat het kind voorlopig wordt toevertrouwd aan de zorg van de man.

Grievens

De vrouw was mogelijk in de veronderstelling dat de man akkoord was met de verhuizing, en is niet van plan terug te verhuizen.

De man betwist dat hij akkoord is gegaan met de verhuizing.

Beoordeling en motivering

De rechter oordeelt dat de vrouw onrechtmatig heeft gehandeld door zonder toestemming te verhuizen. Mogelijk was de vrouw in de veronderstelling dat zij toestemming van de man had, maar de man betwist dit en de toestemming is nergens vastgelegd. Het valt de vrouw daarom aan te rekenen dat zij de verhuizing in gang heeft gezet, zonder zeker te weten of de man

hiermee akkoord was, aangezien dit een belangrijke verandering is in het leven van het kind. Of de vrouw vervangende toestemming kan worden verleend om te verhuizen moet door de meervoudige kamer worden beslist.

Het is duidelijk dat de moeder niet op korte termijn kan terugverhuizen. Maar de belangen van het kind worden niet geschaad als zij alleen terugverhuist naar de woonplaats van haar vader. Ze gaat dan immers terug naar haar vertrouwde omgeving bij haar vader thuis waar ze al regelmatig komt en voor de vader is het praktisch haalbaar om voor het kind te zorgen.

Conclusie

De rechter wijst de tweede vordering toe, waardoor het kind voorlopig aan de zorg van de man wordt toevertrouwd.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 15-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:750

Zaaknummer: 193183

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Wensouderproblematiek, wettelijke beperkingen en artikel 8 EVRM. De rechter gaat aan wettelijke beperkingen met betrekking tot het vaststellen van het vaderschap van de biologische wensvader en de adoptie door de andere wensouder voorbij, op grond dat die een ontoelaatbare inbreuk maken op het in artikel 8 EVRM geborgde recht op family life.

Feiten en omstandigheden

De minderjarige is geboren via een draagmoederconstructie bij de draagouders, vanuit de wens om hem op te laten groeien in het gezin van de wensouders. Een van de wensouders, een mannelijk koppel van gelijk geslacht, is de biologische vader van het kind. Het kind wordt vanaf de geboorte verzorgd door de wensouders.

Met instemming van alle partijen, de draagouders, de wensouders en de bijzondere curator over het kind, zijn onder meer de volgende verzoeken ingediend:

een verzoek tot ongegrondverklaring van het vaderschap van de draagvader;
een verzoek tot gerechtelijke vaststelling van het vaderschap van de biologische wensvader;
een verzoek tot beëindiging van het gezag van de draagmoeder, zodat de biologische wensvader alleen het gezag uitoefent;
een verzoek tot adoptie van de minderjarige door de partner van de biologische wensvader.

Grieven

Alle partijen zijn het met elkaar eens dat de wensouders de juridische ouders van het kind zijn. Echter, met betrekking tot twee verzoeken is niet aan alle juridische voorwaarden voldaan.

Voor het verzoek van gerechtelijke vaststelling van het vaderschap van de biologische wensvader is op grond van artikel 1:207 BW vereist dat de biologische vader ook de verwekker van het kind is. Hieronder wordt verstaan de man die door een geslachtsdaad het

kind heeft verwekt, en daarmee wordt onderscheid gemaakt tussen een verwekker en een zaaddonor. De biologische wensvader valt buiten beide categorieën.

Met betrekking tot het verzoek tot adoptie van het kind door de andere wensouder merkt de rechter op dat artikel 1:228 lid 1 sub f BW vereist dat de adoptanten het kind gedurende een periode van ten minste een jaar hebben verzorgd en opgevoed. Aan die termijn is nog niet voldaan.

Beoordeling en motivering

Met betrekking tot het verzoek tot gerechtelijke vaststelling van de biologische wensvader stelt de rechter vast dat uit DNA-onderzoek blijkt dat de biologische wensvader inderdaad de biologische ouder van het kind is. Deze biologische realiteit rechtvaardigt de gerechtelijke vaststelling van het vaderschap, ongeacht dat volgens het Nederlandse recht de verwekker de man is die het kind door een geslachtsdaad heeft verwerkt. Het onderscheid tussen verwekker en donor wordt niet door het EHRM gemaakt. Voor het EHRM is de biologische realiteit doorslaggevend, ongeacht hoe de zwangerschap tot stand is gekomen. Het niet gerechtelijk vaststellen van het vaderschap zou daarom een ontoelaatbare inbreuk opleveren op het recht op family life uit artikel 8 EVRM.

Met betrekking tot het verzoek tot adoptie oordeelt de rechter dat de termijn van een jaar geen redelijk doel dient. Beide wensouders zijn, gezien de draagmoederconstructie, gedurende de zwangerschap intensief betrokken geweest bij de minderjarige. Daarbij hebben de wensouders vanaf de geboorte het kind verzorgd en opgevoed. Het niet mogen adopteren zou in deze omstandigheden een inbreuk opleveren op het recht op family life uit artikel 8 EVRM. Ook is het in het belang van het kind om het verzoek tot adoptie toe te wijzen.

Conclusie

De rechter wijst alle verzoeken toe.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 04-03-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2024:694

Zaaknummer: C/18/223264 / FA RK 23-2348

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kort geding over omgangsregeling, vrouw wordt veroordeeld tot nakoming. De voorzieningenrechter neemt als uitgangspunt dat het voor minderjarige bij de man thuis veilig is. Uit het rapport van Veilig Thuis blijkt wel dat er sprake is van onveiligheid rondom de overdracht van de man richting de vrouw. De overdrachtsmomenten moeten worden begeleid door een neutrale derde.

Feiten en omstandigheden

Man en vrouw zijn geregistreerd partners geweest. Uit dit partnerschap is minderjarige geboren. Minderjarige heeft haar hoofdverblijf bij de vrouw. In het ouderschapsplan is ten aanzien van de omgangsregeling opgenomen dat de minderjarige in beginsel eens per veertien dagen in het weekend bij haar vader is, en één dag door de week en de feestdagen en vakanties in overleg.

In oktober 2023 heeft een incident plaatsgevonden tussen partijen tijdens de overdracht van de minderjarige en Veilig Thuis (VT) is betrokken geraakt. De vrouw stelt dat de man haar bij de overdracht heeft bedreigd, haar bij haar keel heeft gegrepen en tegen de muur heeft geduwd en aan het haar van de vrouw heeft getrokken. Hij zou ook aan de benen van de minderjarige hebben getrokken omdat hij haar mee wilde nemen. De politie is gekomen. De agenten zijn met de vrouw meegereden naar haar woning, omdat zij bang waren voor haar veiligheid door het gedrag van de man. Er is vervolgens op 5 oktober 2023 nog een VT-melding gemaakt door de volwassenen GGZ, die betrokken zijn bij de man. Naar aanleiding hiervan kreeg de vrouw het advies om haar woning tijdelijk te verlaten en is zij twee weken lang niet thuis geweest. De man geeft toe dat hij de vrouw aan haar haren heeft vastgepakt toen zij aanstalten maakte om met minderjarige te vertrekken bij het overdrachtsmoment, maar betwist dat hij haar heeft aangevallen, bij haar keel heeft gegrepen, zij is gevallen en dat de man aan de benen van minderjarige heeft getrokken.

Na het incident heeft VT een rapport opgesteld. De minderjarige had haar vader toen al een langere tijd niet gezien. VT is van mening dat er omgang moet gaan plaatsvinden tussen vader

en minderjarige en dat minderjarige op een veilige manier weer contact kan hebben met haar beide ouders. VT vindt het noodzakelijk dat er ZIJN-hulpverlening wordt ingezet voor het contact tussen vader en minderjarige.

De man vordert nakoming van de zorgregeling en afgifte van de geluidsopname die de vrouw tijdens het incident heeft gemaakt. De vrouw weigert na het incident al twaalf weken uitvoering te geven aan de zorgregeling. De man en het kind hebben wel contact gehad via videobellen. Met VT zijn op 18 oktober 2023 veiligheidsafspraken gemaakt. De vrouw heeft aangegeven dat zij de veiligheid niet voldoende vond en alleen wil meewerken aan de opbouw van de omgang via professionele begeleiding. VT adviseert daarom nu hulpverlening van ZIJN voor de ouders. De man wil daaraan meewerken en stelt dat het echter wel van groot belang is dat de zorgregeling weer wordt uitgevoerd.

De vrouw vordert een omgangsregeling waarin wordt bepaald dat de minderjarige één keer per maand op zaterdagmiddag begeleide omgang met haar vader zal hebben. Zij voert aan dat de relatie tussen partijen slecht was en de man agressief gedrag vertoonde. Zij moest meerdere keren de woning verlaten en haar sleutels bij de man inleveren. In het ouderschapsplan is de zorgregeling vastgesteld, maar er hebben zich nadien echter zodanige omstandigheden voorgedaan dat van de vrouw niet verlangd kan worden dat zij de regeling (onverkort) nakomt. Zij gunt het kind omgang met haar vader, maar in een veilige omgeving zonder drank- en drugsgebruik en met een fatsoenlijke slaapplek. Verder wil de vrouw minderjarige inschrijven bij de basisschool.

Beoordeling en motivering

De vertegenwoordiger van de Raad voor de Kinderbescherming heeft ter zitting naar voren gebracht dat hij geen reden heeft om aan te nemen dat het contact tussen de man en het kind onveilig is. De verstandhouding tussen de twee ouders zorgt wel voor onveiligheid, waardoor de overdracht ook onveilig is.

De voorzieningenrechter overweegt dat onvoldoende is gebleken dat het bij de man thuis onveilig is voor de minderjarige. Alhoewel het zeer begrijpelijk is dat de vrouw is geschrokken van de passage dat de man meermaals uitlatingen heeft gedaan van suicidaliteit en dat hij de vrouw wat aan gaat doen, volgt uit het rapport van VT ook dat de GGZ het risico van het gevaar van de man naar de vrouw en de minderjarige toe, niet hoog inschat. Er is daarom onvoldoende aanleiding voor een zeer beperkte begeleide zorgregeling.

Uit het rapport van VT blijkt wel dat sprake is van onveiligheid rondom de overdracht. De voorzieningenrechter vindt dat de zorgregeling zo snel mogelijk moet worden hervat op voorwaarde dat de veiligheid van de vrouw en het kind bij het overdrachtsmoment moet

worden gewaarborgd. Het is nodig dat een neutrale derde deze momenten tijdelijk begeleidt. Hoewel denkbaar is dat de grootouders op termijn een rol gaan spelen bij de overdrachten ziet de voorzieningenrechter in het gedrag van de man in het afgelopen jaar aanleiding om de begeleiding van de overdrachten in het begin op te dragen aan een professionele derde.

De vorderingen van de man tot oplegging van een dwangsom worden afgewezen, aangezien er onvoldoende aanleiding is om te veronderstellen dat de vrouw de hierna vast te stellen zorgregeling, niet zal nakomen. De voorzieningenrechter oordeelt dat de man geen spoedeisend belang heeft bij de afgifte van de geluidsopname van het incident. Deze vordering wordt afgewezen. Ook de vervangende toestemming tot inschrijving bij de basisschool mist een spoedeisend belang en wordt afgewezen.

Conclusie

De voorzieningenrechter veroordeelt de vrouw tot nakoming van de zorgregeling uit het ouderschapsplan, met dien verstande dat de overdrachtmomenten tijdelijk worden begeleid door een professionele derde totdat anders wordt beslist of totdat partijen samen andere afspraken maken.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 25-01-2024

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2024:1533

Zaaknummer: C/15/346519 / KG ZA 23-644

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Artikel 3 IVRK. Kinderrechter wijkt af van advies gekwalificeerde gedragswetenschapper voor een machtiging gesloten jeugdhulp voor drie maanden en beslist dat een machtiging van zes maanden in de gegeven omstandigheden in het belang van de minderjarige is.

Feiten en omstandigheden

Minderjarige is een kwetsbaar meisje met ASS-problematiek en kenmerken van onveilige hechting. Het meisje heeft een leerachterstand, doet suïcidale uitspraken en doet aan automutilatie.

De ouders oefenen het gezag over minderjarige uit. De minderjarige verblijft in een gesloten accommodatie voor jeugdhulp (hierna: de accommodatie). De minderjarige is door de kinderrechter voorlopig onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling (GI) van 24 november 2023 tot 24 februari 2024. Bij dezelfde beschikking is ook een spoedmachtiging verleend om minderjarige te laten opnemen in de gesloten accommodatie van 24 november 2023 tot 8 december 2023. Vervolgens is bij beschikking van 6 december 2023 een machtiging verleend om minderjarige te laten opnemen en verblijven in de accommodatie tot 24 februari 2024.

De gekwalificeerde gedragswetenschapper heeft advies gegeven voor een opname van drie maanden. De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) verzoekt om minderjarige onder toezicht te stellen van de GI voor een duur van twaalf maanden en te laten opnemen in de accommodatie voor zes maanden. Deze duur is volgens de raad in het belang van het kind omdat een machtiging voor de duur van slechts drie maanden zal ertoe leiden dat er op korte termijn wederom een mondelinge behandeling bij de rechtbank zal plaatsvinden. Dit zal voor veel onrust en spanning bij minderjarige zorgen. De raad ziet dat ouders zeer betrokken zijn bij minderjarige en duidelijk het beste voor haar willen. De ouders stemmen in met het verzoek van de raad. De GI is het ook eens met het verzoek van de raad.

Naar verwachting kan de minderjarige binnen drie of vier maanden behandeling volgen bij Mondriaan. Daar komt bij dat, indien minderjarige eerder kan worden overgeplaatst naar

Mondriaan, de machtiging gesloten jeugdhulp zal worden geschorst.

De minderjarige heeft ook de gelegenheid gekregen om haar mening kenbaar te maken. Minderjarige is het eens met de plannen die zijn gemaakt en is blij dat er eindelijk iets gaat gebeuren en ze behandeling kan gaan volgen. Haar advocaat geeft ook aan dat de machtiging voor de duur van zes maanden het meest in haar belang is.

Beoordeling en motivering

De kinderrechter is van oordeel dat is voldaan aan de wettelijke criteria uit artikel 1:255 BW voor een ondertoezichtstelling. Er wordt overwogen dat onweersproken is gesteld dat minderjarige ernstig in haar ontwikkeling wordt bedreigd, mede door de forse kindeigen problematiek in combinatie met de persoonlijke problematiek van de ouders. De positieve ontwikkeling die de minderjarige meemaakt is nog te pril, ze komt van ver en de problematiek is hardnekkig.

Hoewel dit niet zozeer te wijten is aan de houding en/of problematiek van de ouders, overweegt de kinderrechter dat hulpverlening in het vrijwillig kader niet toereikend is gebleken. De rechter acht gedwongen hulpverlening onder regie van een gezinsvoogd noodzakelijk en zal minderjarige onder toezicht stellen van de GI voor de duur van twaalf maanden. Deze termijn wordt noodzakelijk geacht, gelet op de ontwikkelingsbedreigingen van minderjarige.

Ten aanzien van de machtiging gesloten jeugdhulp overweegt de rechtbank het volgende:

‘6.10. Hoewel de gekwalificeerde gedragswetenschapper slechts heeft ingestemd met een machtiging gesloten jeugdhulp voor de duur van drie maanden, zal de kinderrechter – in afwijking daarvan – een machtiging gesloten jeugdhulp voor de duur van zes maanden verlenen. Ingevolge artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (hierna te noemen: IVRK) moeten bij alle maatregelen betreffende kinderen de belangen van het kind de eerste overweging vormen. In de gegeven omstandigheden en in dit concrete geval vergt het belang van [minderjarige] dat een machtiging gesloten jeugdhulp voor de duur van zes maanden zal worden verleend. [minderjarige] kampt met forse problematiek waarvoor intensieve (en mogelijk langdurige) behandeling noodzakelijk is. (...)’

De rechter neemt ook de (emotionele) impact die de mondelinge behandeling op het kind zal kunnen hebben in overweging. De machtiging voor zes maanden is een geschikt middel en noodzakelijk. Er zijn geen minder ingrijpende mogelijkheden. Voorkomen moet worden dat zij op straat komt te staan en/of wordt blootgesteld aan onnodige belastende juridische procedures.

Conclusie

De kinderrechter stelt minderjarige onder toezicht van de GI voor de duur van twaalf maanden en verleent een machtiging om minderjarige te doen opnemen en te doen verblijven in een gesloten accommodatie voor jeugdhulp voor de duur van zes maanden.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 21-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:942

Zaaknummer: C/03/326705 / JE RK 24-114

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een geldlening die is aangegaan ten behoeve van de gewone gang van de huishouding kan onder de toepassing van artikel 1:85 BW vallen.

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw zijn in 1985 buiten gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd. Verweerster heeft tussen 1998 en 2005 negen onderhandse leningen aan de man, dan wel aan de man en vrouw verstrekt voor een totaalbedrag van € 50.764,61. In de handgeschreven schuldbekentenissen die van deze leningen zijn opgemaakt wordt de man vermeld als degene die leent. Alle bedragen zijn door verweerster – overeenkomstig hetgeen is vermeld in de handgeschreven schuldbekentenissen – overgemaakt op het rekeningnummer van de vrouw. Tussen 2017 en 2019 is in totaal € 26.500 op de leningen afgelost. Sinds 2020 zijn er geen betalingen meer gedaan door de man en de vrouw.

In eerste aanleg vordert verweerster primair veroordeling van de man én de vrouw tot betaling van de hoofdsommen en rente uit hoofde van de negen onderhandse geldleningen en subsidiair veroordeling van alleen de man. De rechtbank heeft de subsidiaire vordering toegewezen omdat niet is gebleken dat de vrouw partij is bij de leningsovereenkomst of dat zij op een andere grond aansprakelijk is.

Verweerster heeft in hoger beroep gevorderd dat ook de vrouw hoofdelijk aansprakelijk is voor de geldleningen op grond van artikel 1:85 BW. Het hof heeft de vrouw hoofdelijk naast de man veroordeeld tot betaling van de vijf meest recente leningen omdat deze leningen aangemerkt worden als verstrekt ten behoeve van de gewone gang van de huishouding als bedoeld in artikel 1:85 BW waardoor de vrouw hoofdelijk aansprakelijk is hiervoor. Daarnaast heeft het hof geoordeeld dat op de vorderingsrechten van verweerster tegenover de vrouw uit hoofde van artikel 1:85 BW de algemene verjaringstermijn van twintig jaar ex artikel 3:306 BW van toepassing is. Deze termijn is bij het uitbrengen van de dagvaarding in 2020 nog niet verstreken.

Grieven

De man en de vrouw hebben cassatie ingesteld. De procesinleiding bevat zeven onderdelen.

Onderdelen 1, 3, 4 en 5 gaan over de toepassing van artikel 1:85 BW op de leningen. Onderdeel 2 gaat over de toegepaste verjaringstermijn, onderdeel 6 over de buitengerechtelijke kosten en onderdeel 7 over het niet tijdig verstrekken van het proces-verbaal.

Beoordeling en motivering

Onderdeel 1: artikel 1:85 BW en geldleningen

Artikel 1:85 BW vindt haar wortels in de tijd dat de gehuwde vrouw nog handelingsonbekwaam was. Daarom was oorspronkelijk alleen de man aansprakelijk voor verbintenissen die de vrouw ten behoeve van de gewone gang van de huishouding was aangegaan. Later is dit gewijzigd naar een wederkerige aansprakelijkheid: de ene echtgenoot is naast de andere aansprakelijk. Rond de laatste eeuwwisseling heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat de ratio van artikel 1:85 BW niet meer past in de maatschappij van tegenwoordig. Niettemin is het vervallen van artikel 1:85 BW uiteindelijk beperkt tot het vervallen van de leden 2-4.

Voor de vraag wat onder uitgaven ten behoeve van de ‘gewone gang van de huishouding’ in artikel 1:85 BW moet worden verstaan, wordt er in het algemeen op gewezen dat het gaat om een species van de ‘kosten der huishouding’ waarvoor de echtgenoten ex artikel 1:84 BW draag- en fourneerplichtig zijn. Wat daarbinnen vervolgens onder de ‘gewone gang’ van de huishouding valt, is primair afhankelijk van de omstandigheden van het geval en de financiële verhoudingen waarbinnen het betrokken gezin leeft. Algemeen wordt aangenomen dat dit criterium in zoverre moet worden geobjectiveerd dat het erom gaat wat de schuldeiser, gezien de aard van de uitgave en de naar buiten blijken de leefwijze van het gezin, redelijkerwijs heeft mogen aannemen omtrent hetgeen een echtpaar onder gewone gang van de huishouding verstaat. Met dit uitdijende begrip ‘gewone gang van de huishouding’ hangt samen dat in de moderne tijd sprake is van koop op krediet. Vervolgens dient zich de vraag aan of medeaansprakelijkheid ex artikel 1:85 BW ook kan ontstaan indien een derde niet het goed financiert – gelijktijdig met de aankoop ervan en vaak in een driepartijencontract – maar hij aan een van de echtgenoten een som geld ter beschikking stelt ten titel van geldlening (art. 7:129 BW), zulks voor het doen van uitgaven als in de bepaling bedoeld.

In 1915 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat een geldlening niet onder artikel 1:85 BW geschaard kan worden. In de recente literatuur is hier kritiek op geuit. Ook in meer recente feitenrechtspraak met betrekking tot artikel 1:85 BW worden verbintenissen uit geldlening niet uitgesloten van de toepasselijkheid van die bepaling. Mede in het licht van de kritische literatuur en de ruimere uitleg in de feitenrechtspraak meen ik, alles afwegende, dat het niet in de rede ligt om geldleningen nog categorisch van de toepassing van artikel 1:85 BW uit te

sluiten. Het voor die toepassing geldende vereiste dat de geldlening is ‘aangegaan ten behoeve van de gewone gang van de huishouding’ brengt mijns inziens mee dat er een direct en onlosmakelijk verband moet bestaan tussen het verstrekken van de som geld enerzijds en de voorgenomen besteding anderzijds. In het verlengde van de met crediteursbescherming samenhangende geobjectiveerde norm zoals die reeds in het algemeen wordt gehanteerd in het kader van artikel 1:85 BW, dient mijns inziens in het kader van een door een echtgenoot aangegane geldlening als criterium te gelden of de schuldeiser/geldgever redelijkerwijs heeft mogen aannemen dat de te verstrekken geldsom zou worden aangewend ten behoeve van de gewone gang van de huishouding, waarbij mede bepalend zijn de naar buiten blijken de levensomstandigheden van het betreffende gezin. Dit sluit dus in dat gerechtvaardigd vertrouwen moet bestaan omtrent zowel (i) het bij uitsluiting geldende bestedingsdoel (een bepaalde uitgave), als (ii) het ‘gewoon’ zijn van de beoogde uitgave voor het betreffende gezin. Ik meen dat voor een geslaagd beroep op artikel 1:85 BW dus niet als criterium geldt of – respectievelijk noodzakelijk is dat – door de schuldeiser/geldgever aannemelijk wordt gemaakt dat de geleende gelden daadwerkelijk zijn aangewend ten behoeve van de gewone gang van de huishouding. Dat neemt niet weg dat de feitelijke besteding soms wel een rol kan spelen.

De klachten van onderdeel 1 falen omdat ze met het oog op het bovenstaande uitgaan van een onjuiste rechtsopvatting dan wel een feitelijke grondslag missen. Het hof heeft terecht als maatstaf genomen of verweerster redelijkerwijs mocht aannemen dat de geldleningen ten behoeve van de gewone gang van de huishouding zouden strekken.

Onderdeel 3: stelplicht en bewijslast

Ook alle klachten van onderdeel 3 falen. Het hof heeft de verdeling van de stelplicht en bewijslast in het kader van artikel 1:85 BW correct toegepast.

Onderdeel 4: niet verschijnen ter zitting

De klachten van onderdeel 4 falen eveneens. Het hof past artikel 149 Rv toe en weegt de stellingen over en weer, waarbij het vaststelt dat de stellingen namens de man en de vrouw ook ter zitting niet voldoende nader zijn onderbouwd. Het hof verbindt daarmee geen automatische consequentie aan het niet in persoon verschijnen van de man en de vrouw, maar stelt vast dat dat er in dit geval toe geleid heeft dat zijn standpunt ter zitting niet voldoende nader kon worden onderbouwd door de wel aanwezige advocaat.

Onderdeel 5: overige omstandigheden

De klachten van onderdeel 5 falen bij gebrek aan belang.

Onderdeel 2: verjaringstermijn

De vraag is of een rechtsvordering tegenover de niet-handelende echtgenoot ex artikel 1:85 BW onder de werking van artikel 3:307 BW kan vallen. Zowel tegen als voor een bevestigend antwoord zijn argumenten te noemen. Mijns inziens wegen de argumenten vóór toepasselijkheid van de verjaringstermijn ex artikel 3:307 BW op de rechtsvordering jegens de hoofdelijk aansprakelijke echtgenoot ex artikel 1:85 BW het zwaarste. Dat betekent dat de klacht van onderdeel 2 slaagt, nu het hof een verjaringstermijn van twintig jaar ex artikel 3:306 BW heeft toegepast.

Onderdeel 6: buitengerechtelijke kosten

Dit onderdeel slaagt. Volgens vaste rechtspraak is de rechter gehouden ambtshalve te onderzoeken of er een rechtsgrond bestaat voor toewijzing van het gevorderde, ook bij gebreke van verweer. Het hof heeft in het geheel geen kader toegepast en dus ook niet aangegeven welke wettelijke vereisten op grond van artikel 6:96 BW aan de vergoeding van buitengerechtelijke kosten worden gesteld, laat staan vastgesteld of verweerster aan de daaruit voortvloeiende stelplicht heeft voldaan.

Onderdeel 7: proces-verbaal

Dit onderdeel faalt bij gebrek aan belang.

Conclusie

Voor zover geklaagd wordt (onderdelen 1, 3, 4 en 5) over de toepassing van artikel 1:85 BW op de leningen treffen die klachten geen doel. De klachten (onderdelen 2 en 6) met betrekking tot de toegepaste verjaringstermijn en de toewijzing van de buitengerechtelijke kosten slagen wel. De klacht die tot slot wordt aangevoerd tegen het niet-tijdig verstrekken van het proces-verbaal van de mondelinge behandeling (onderdeel 7) faalt bij gebrek aan belang.

Instantie: Parket bij de Hoge Raad

Datum uitspraak: 02-02-2024

ECLI: ECLI:NL:PHR:2024:119

Zaaknummer: 23/00894

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen omzetting van de curatele naar een beschermingsbewind. Het hof vindt dat het niet in het belang is van de curandus dat er een wijziging komt in de beschermingsmaatregel. Gewichtige redenen voor ontslag van de huidige curator doen zich verder niet voor.

Feiten en omstandigheden

Verzoeker is onder curatele gesteld vanwege een geestelijke stoornis. Verweerder is zijn curator. In eerste aanleg heeft verzoeker verzocht om ontslag van de curator en benoeming van zijn partner als bewindvoerder. Die verzoeken heeft de kantonrechter toen afgewezen. Tegen die beslissing komt verzoeker nu in hoger beroep. De verzoeken blijven in hoger beroep hetzelfde, met dien verstande dat als de curatele niet in een beschermingsbewind wordt omgezet, verzoeker wil dat zijn partner als curator wordt benoemd. Volgens verzoeker bestaan de gronden voor een ondercuratelestelling niet meer. Zijn leven is op orde en met een minder verstreckende maatregel kan volgens verzoeker worden volstaan. De verweerder c.q. huidige curator is het daar niet mee eens. Kort samengevat vindt de curator dat verzoeker niet goed met zijn inkomen omgaat en blijkt uit het rapport van de psycholoog dat verzoeker op meerdere vlakken ondersteuning nodig heeft.

Beoordeling

Een meerderjarige kan door de kantonrechter onder curatele worden gesteld, wanneer hij tijdelijk of duurzaam zijn belangen niet behoorlijk waarneemt of zijn veiligheid of die van anderen in gevaar brengt, als gevolg van – onder meer – zijn geestelijke toestand en een voldoende behartiging van die belangen niet met een meer passende en minder verstreckende voorziening kan worden bewerkstelligd (art. 1:378 lid 1 BW). Het hof is van oordeel dat de gronden voor een ondercuratelestelling nog steeds aanwezig zijn. Het hof ziet de positieve ontwikkelingen in het leven van verzoeker. Het diagnostisch onderzoek dat verzoeker heeft laten uitvoeren toont echter aan dat de gronden voor de ondercuratelestelling nog aanwezig zijn en dat wegens de aanwezige lichte verstandelijke beperking op meerdere vlakken ondersteuning nodig is. Omdat er momenteel al veel wijzigt in het leven van verzoeker (nieuwe leefomgeving, nieuwe relatie en minder/geen contact met de familie), acht het hof

het niet in het belang van verzoeker dat ook op het terrein van de beschermingsmaatregel een verandering optreedt. Van gewichtige redenen voor ontslag (art. 1:385 lid 1 onder d BW) is voorts geen sprake. Dat verzoeker en de curator het niet altijd met elkaar eens zijn, is geen reden voor ontslag. Verder zijn er geen aanwijzingen dat de curator zijn taak niet goed uitvoert.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking van de kantonrechter.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 30-01-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:718

Zaaknummer: 200.328.473

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De verzoeken van de ouders omtrent het naleven en wijzigen van de zorgregeling worden afgewezen, omdat de ouders – anders dan in het ouderschapsplan overeengekomen – niet eerst een serieuze poging hebben gedaan om via mediation hun geschil over de zorgregeling te beslechten.

Feiten en omstandigheden

De ouders hebben een relatie gehad. Hieruit zijn twee minderjarigen geboren die door de vader zijn erkend. De ouders hebben gezamenlijk gezag over de oudste minderjarige en de moeder heeft alleen gezag over de jongste. De minderjarigen wonen bij de moeder. Ouders hebben een ouderschapsplan opgesteld. Recent is de vader verhuisd naar een plek op 1,5 uur rijden van de moeder. Het geschil richt zich op de afspraken over de zorg- en omgangsregeling (de rechtbank hanteert gemakshalve verder alleen de term ‘zorgregeling’) en de afspraken over de kinderalimentatie die de vader moet betalen.

De moeder verzoekt de rechtbank onder andere om te bepalen dat de vader de zorgregeling uit het ouderschapsplan nakomt. Ook wil zij dat het ouderschapsplan bij de beschikking wordt aangehecht. De vader voert verweer en verzoekt de rechtbank de zorgregeling aan te passen, namelijk naar één weekend per twee weken. Dat komt neer op minder contact dan in het ouderschapsplan is overeengekomen. Ook dienen beide partijen een verzoek in met betrekking tot wijziging van de kinderalimentatie.

Beoordeling

De rechtbank wijst zowel de verzoeken van de moeder als van de vader in het kader van de zorgregeling af. Ouders hebben afspraken over een opbouwende zorgregeling gemaakt, waarin uiteindelijk vader en moeder een substantieel deel van de zorg dragen. Zij gingen er tijdens het maken van deze afspraken van uit dat de vader in de nabijheid zou (blijven) wonen. Nu is dat niet langer het geval. In het ouderschapsplan is afgesproken dat in het geval van een geschil, de ouders met een mediator in gesprek gaan. Dat is nog niet gebeurd, waardoor de verzoeken van de ouders voorbarig zijn. Zij moeten eerst conform de afspraken een serieuze

poging doen om onder begeleiding van een mediator tot een oplossing van hun geschil te komen. Dat de beide ouders aangeven dat de ander zich hiertegen verzet, vindt de rechtbank onvoldoende reden om partijen niet aan deze afspraak te houden. De rechtbank geeft de vader wél mee dat hij niet zomaar het overgrote deel van de zorg bij de moeder kan neerleggen, zeker nu dat niet past bij de eerdere intenties van partijen. De rechtbank zal het ouderschapsplan niet aan de beschikking hechten, omdat de afspraken nu niet passen bij de feitelijke situatie en het nog niet duidelijk is hoe nieuwe afspraken eruit komen te zien. Ten aanzien van de kinderalimentatie wordt het verzoek van de vader toegewezen en wordt de alimentatie gewijzigd naar € 25 per kind per maand.

Conclusie

De rechtbank wijzigt de kinderalimentatie, verklaart die beslissing uitvoerbaar bij voorraad en wijst het meer of anders verzochte af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 16-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:783

Zaaknummer: C/05/425802 / FA RK 23-3154

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek verlenging ondertoezichtstelling afgewezen. Doelen ondertoezichtstelling, waaronder contactherstel tussen minderjarige en vader, niet behaald. Maar geen sprake meer van ernstige ontwikkelingsbedreiging bij de minderjarige en hulp kan in vrijwillig kader worden voortgezet.

Feiten en omstandigheden

De ouders zijn belast met het ouderlijk gezag over de minderjarige, die bij zijn moeder woont. Hij is onder toezicht gesteld tot 28 februari 2024. De gecertificeerde instelling (GI) verzoekt de ondertoezichtstelling te verlengen met zes maanden omdat er nog weinig vooruitgang is geboekt met betrekking tot de gestelde doelen. Deze doelen hielden in dat de minderjarige bij iemand zijn emoties kan uiten, hij onbelast en veilig contact heeft met beide ouders en de ouders met elkaar communiceren in het belang van de minderjarige en een manier vinden om in zijn belang te kijken naar het ouderschap zonder daarbij gebeurtenissen uit het verleden leidend te laten zijn. In september 2023 is een organisatie op het gebied van geestelijke gezondheidszorg gestart met individuele hulp voor de minderjarige. Ook is een jeugdorganisatie gestart met hulp voor de ouders.

Beoordeling en motivering

Op grond van artikel 1:260 BW kan de kinderrechter, mits aan de grond, bedoeld in artikel 1:255 lid 1 BW is voldaan, de ondertoezichtstelling telkens verlengen met ten hoogste een jaar. Onder verwijzing naar artikel 1:255 lid 1 BW kan de kinderrechter een minderjarige onder toezicht stellen wanneer die minderjarige zodanig opgroeit, dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd, en:

- a. de zorg die in verband met het wegnemen van de bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefenen, door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd, en;
- b. de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefenen

binnen een gelet op de persoon en de ontwikkeling van de minderjarige aanvaardbaar te achten termijn, de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, bedoeld in artikel 1:247 lid 2 BW, in staat zijn te dragen.

Het is zorgelijk dat er al geruime tijd geen contact is tussen vader en de minderjarige. Echter, uit de stukken, het kindgesprek en het verhandelde op de mondelinge behandeling volgen geen concrete aanwijzingen dat de minderjarige daar zodanig last van heeft dat sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging. Het gaat goed met hem, zowel op school als buiten school. Dit geeft hij zelf aan, maar ook de GI heeft dit aangegeven. Waar de minderjarige een jaar geleden veelvuldig de grenzen opzocht, moeilijk te sturen was hierin en zijn aandeel in conflictsituaties niet leek te zien, is dit niet meer het geval. Het niet hebben van contact met zijn vader is weliswaar een risico voor de identiteitsontwikkeling van de minderjarige en daar kan hij mogelijk in de toekomst last van krijgen, maar dit alleen is onvoldoende om te spreken van een ernstige ontwikkelingsbedreiging.

Dat betekent niet dat er geen taak meer ligt voor de ingezette hulpverlening. Dat de ondertoezichtstelling niet wordt verlengd, betekent niet dat er niet meer hoeft te worden gewerkt aan contact(herstel) tussen de minderjarige en vader. De kinderrechter is van oordeel dat het belang van de minderjarige vergt dat hulpverlening wordt ingezet voor hem en de ouders, maar deze kan in een vrijwillig kader worden voortgezet. De ouders hebben aangegeven achter de ingezette hulpverlening te staan en de kinderrechter gaat er daarom van uit dat de jeugdorganisatie en de geestelijke gezondheidszorg betrokken zullen blijven bij de ouders en de minderjarige. De moeder heeft ook aangegeven dat zij ervoor zal zorgen dat de gesprekken tussen de minderjarige en de jeugdhulp van de geestelijke gezondheidszorg worden voortgezet. De doelen van de ondertoezichtstelling, zoals het herstel van contact tussen de minderjarige en vader en het opstellen van het ouderschapsplan, zijn niet behaald en dat is een bittere conclusie. Maar dit vormt op zich geen grond om de ondertoezichtstelling te verlengen. Er is immers niet meer aan de wettelijke vereisten van ondertoezichtstelling voldaan.

Conclusie

De kinderrechter wijst het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling af.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 20-02-2024

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2024:1470

Zaaknummer: C/02.417679 JE RK 23-2319

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kinderalimentatie. Artikel 1:392 BW, artikel 1:401 BW. Moest het hof rekening houden met schulden waarop de onderhoudsplichtige niet afloste? Moest het hof in beginsel uitgaan van het ontbreken van draagkracht omdat de onderhoudsplichtige gemeentelijke schuldhulpverlening ontving? Motiveringsklachten.

Feiten en omstandigheden

Partijen hebben een relatie met elkaar gehad en zijn de ouders van twee minderjarige kinderen. De gemeente heeft de man op diens verzoek toegang tot schuldhulpverlening gegeven. Op verzoek van de vrouw heeft de rechtbank een door de man te betalen kinderalimentatie bepaald. Het hof heeft de eindbeschikking van de rechtbank vernietigd en onder meer de kinderalimentatie opnieuw vastgesteld.

De man heeft beroep in cassatie ingesteld. De conclusie van de advocaat-generaal strekt tot vernietiging van de beschikking van het hof en tot verwijzing (ECLI:NL:PHR:2023:877, PFR 2023-0240).

Beoordeling en motivering

Onderdeel I.1 van het middel is gericht tegen het oordeel van het hof dat toepassing van de door het hof gehanteerde formule leidt tot een beschikbare draagkracht in 2019 van € 478 per maand en dat beoordeeld moet worden of de man niet-vermijdbare, niet-verwijtbare lasten had die nopen tot verhoging van het draagkrachtloos inkomen. Volgens het onderdeel miskent het hof dat in de aanloop naar en gedurende een schuldsaneringstraject waarvan komt vast te staan dat er meer schulden en schuldeisers waren dan het maandbudget toelaat, in redelijkheid geen enkele draagkracht kan worden aangenomen.

Bij beoordeling van een verzoek om vaststelling of wijziging van een uitkering tot levensonderhoud zal de rechter, wanneer ten aanzien van de onderhoudsplichtige de wettelijke schuldsaneringsregeling – titel III Faillissementswet – van toepassing is, veelal de in dat verband vastgestelde feiten tot uitgangspunt kunnen nemen. De onderhoudsplichtige

kan gedurende de tijd waarin de schuldsaneringsregeling op hem van toepassing is, slechts beschikken over het op de voet van artikel 295 lid 2 Fw door de rechter-commissaris vastgestelde vrij te laten bedrag. Dit bedrag ligt, gelet op de daarbij van toepassing verklaarde artikelen 475c-475e Rv, onder het bijstandsniveau, tenzij de rechter-commissaris op de voet van artikel 295 lid 3 Fw anders heeft bepaald. Daarom moet worden aangenomen dat de onderhoudsplichtige, behoudens bijzondere omstandigheden, niet over draagkracht beschikt om onderhoudsbijdragen te betalen. Dit kan anders zijn indien het vrij te laten bedrag door de rechter-commissaris op een hoger bedrag is bepaald. De bevoegdheid daartoe is een discretionaire, bij het gebruik waarvan de rechter-commissaris met de omstandigheden van het geval rekening kan houden.

Hetgeen hiervoor is overwogen over vaststelling of wijziging van alimentatie indien op de onderhoudsplichtige de wettelijke schuldsaneringsregeling van toepassing is, geldt niet op overeenkomstige wijze indien de onderhoudsplichtige van de gemeente schuldhelpverlening ontvangt als bedoeld in de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening. Anders dan bij de wettelijke schuldsaneringsregeling vindt schuldhelpverlening door de gemeente niet plaats op grond van een beslissing van de civiele rechter en staat de uitvoering ervan niet onder toezicht van een rechter-commissaris. Bij het vaststellen of wijzigen van alimentatie zijn er dus geen door een rechter of rechter-commissaris vastgestelde feiten die tot uitgangspunt kunnen worden genomen. Bovendien kan voor de beslissing over de draagkracht van de onderhoudsplichtige niet worden aangeknoopt bij een (discretionaire) beslissing van een rechter-commissaris om het vrij te laten bedrag al dan niet te verhogen. In dit verband doet niet ter zake dat in het kader van de gemeentelijke schuldhelpverlening ten minste de beslagvrije voet, bedoeld in de artikelen 475c-475e Rv, in acht wordt genomen (art. 4a lid 5 Wet gemeentelijke schuldhelpverlening) en dat voor berekening van het vrij te laten bedrag in de praktijk gebruikgemaakt wordt van dezelfde rekenmethode als bij de wettelijke schuldsaneringsregeling. Op het voorgaande stuit de klacht af.

De onderdelen II.1-II.3 klagen dat het hof weliswaar eerst overweegt dat volgens vaste rechtspraak in beginsel alle schulden van invloed zijn op de draagkracht, maar daarna feitelijk slechts rekening houdt met schulden waarop wordt afgelost. Deze klacht is gegrond. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet bij het bepalen van de draagkracht rekening worden gehouden met alle schulden van de onderhoudsplichtige, ook met schulden waarop niet wordt afgelost. Weliswaar kan de rechter redenen aanwezig oordelen om in afwijking van deze hoofdregel aan bepaalde schulden geen of minder gewicht toe te kennen, maar in dat geval moet hij dit oordeel motiveren (HR 9 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:40, r.o. 3.3.3). Het hof heeft ontoereikend gemotiveerd waarom het in dit geval van de hoofdregel is afgeweken.

Onderdeel II.4 klaagt dat onbegrijpelijk is het oordeel van het hof dat de man ook in hoger

beroep niet heeft onderbouwd dat hij al vanaf 19 april 2019 aflost op schulden. Ook deze klacht is gegrond. De man heeft bij zijn beroepschrift afschriften vanaf april 2019 van betalingen aan schuldeisers en een verklaring van een schuldhulpverlener met een overzicht per maand van de betalingen aan schuldeisers overgelegd. In het licht van deze gegevens is het oordeel van het hof onbegrijpelijk.

De overige klachten van het middel kunnen niet tot cassatie leiden. De Hoge Raad motiveert dit oordeel niet met een beroep op artikel 81 lid 1 RO.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof en verwijst het geding naar een ander hof ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:340

Zaaknummer: 23/00570

Wetsartikelen: